

ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Learning Outcomes Achievements in Cooperative Education Work of
Faculty of Liberal Arts Students, Rajamangala University of
Technology Rattanakosinพิมพร วัฒนากมลกุล^{1*}, สมบัติ แซ่เบ้² และ อนัญญา ตันประเสริฐ³Pimporn Wattanakamolkul^{1*}, Sombut Sae-be² and Ananya Tanprasert³^{1,2,3}คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์^{1,2,3}Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

*Corresponding author, email: pimporn.wat@rmutr.ac.th

Received: 3 Nov 2023, Revised: 11 Sep 2024, Accepted: 29 Sep 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ 2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรค การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาในสถานประกอบการ ประชากร คือ สถานประกอบการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตร์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา (สำหรับสถานประกอบการ) โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลสำเร็จของงาน ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความรับผิดชอบหน้าที่ และด้านลักษณะ ส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษา พบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยแยกตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีผล ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านลักษณะส่วนบุคคล อยู่ในระดับดีมาก รองลงมา คือ ผลสัมฤทธิ์ ด้านความรับผิดชอบหน้าที่อยู่ในระดับดีมาก รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ด้านผลสำเร็จของงานและผลสัมฤทธิ์ ด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับดี ตามลำดับ 2. ปัญหาและอุปสรรค ข้อควรปรับปรุง และจุดเด่น ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารสากล สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น และสาขาวิชาภาษาจีน มีจุดเด่นในเรื่องความรับผิดชอบและ ความกระตือรือร้นในงานที่มอบหมายดี แต่ยังมีปัญหาในการทำงาน คือ ขาดความมั่นใจในตนเอง ความกล้าแสดงออก รวมทั้งทักษะด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์, การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา, นักศึกษา, คณะศิลปศาสตร์

Abstract

The purposes of this study are 1) to study the performance outcomes of cooperative education work by students from the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin. 2) to investigate the problems and obstacles faced by students during their cooperative education practice in workplaces. The population consists of 99 workplaces where fourth-year students from the Faculty of Liberal Arts in the academic year 2023 were employed. The research instrument used was a student performance evaluation form (for workplaces), divided into four aspects: work achievements, knowledge and abilities, responsibility, and personal characteristics. The statistics used were percentage, mean, and standard deviation (S.D.). The study results found that: 1) the overall performance of cooperative education work by the students from the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, was at a good level. When separated by aspects, the highest average was found in the achievement of personal characteristics, rated as very good, followed by achievement in responsibility, which was also rated very good. Achievements in work success and knowledge and abilities were rated at a good level, respectively. 2) Problems, obstacles, areas for improvement, and strengths in cooperative education work were identified. The results showed that students from the English for International Communication, Japanese, and Chinese programs excelled in responsibility and enthusiasm for assigned tasks. However, challenges included a lack of self-confidence, assertiveness, and foreign language communication skills.

Keywords: Achievement, Cooperative education, Undergraduate students, Faculty of Liberal Arts

1. บทนำ

ในปัจจุบันกระบวนการจัดการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาบุคลากร พัฒนาสังคม ซึ่งนำไปสู่การพลิกโฉมเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบัน อีกทั้งการขับเคลื่อนประเทศไทยแลนด์ 4.0 รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้มีการกำหนดกรอบเป้าหมายในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมการสร้างขีดความสามารถให้มีความสามารถและคุณภาพในการแข่งขันต่อสังคมไทยและสังคมโลกได้ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) การเปิดโอกาสให้สถานประกอบการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และมีความสามารถสมรรถนะที่สอดคล้อง

กับความต้องการของตลาดแรงงานผ่านการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานในรูปแบบสหกิจศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคลากรสำคัญของชาติ

การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เริ่มเข้ามามีบทบาทในมหาวิทยาลัยของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 โดยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน เป็นบุคคลแรกที่นำระบบสหกิจศึกษาเข้ามาใช้ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เพื่อรองรับการปฏิบัติงาน โดยเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาตรีโดยจัดการศึกษาในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เพื่อบูรณาการการทำงานกับการเรียนอย่างเป็นระบบ โดยจะมีรูปแบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาสลับกับการไปหาประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ ที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา (วิจิตร ศรีสอาน และคณะ, 2552)

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จึงมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการกับการปฏิบัติงานโดยตรงผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ทางด้านวิชาการและด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จึงได้มีการกำหนดรายวิชาสหกิจศึกษา โดยเปิดสอนรายวิชาสหกิจศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 จนถึงปัจจุบัน สำหรับปีการศึกษา 2566 มีนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์เข้าร่วมการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 99 คน ดังนั้นการประมวลผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังที่ Bloom (1982) ได้กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สิ่งนั้นสามารถวัดได้หากมีปริมาณอยู่จริง จึงถือได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว ซึ่งผลการวัดจะเป็นประโยชน์ในลักษณะทราบและประเมินระดับความรู้ทักษะและเจตคติของผู้เรียน รวมทั้งระดับความรู้ความสามารถ ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบสหกิจศึกษา รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา จึงได้จัดทำงานวิจัยชิ้นนี้ขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาในสถานประกอบการ

3. การทบทวนวรรณกรรม

สหกิจศึกษาเป็นรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และบูรณาการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้สถานศึกษามีความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อสร้างความเข้าใจและคุ้นเคยกับการปฏิบัติงาน ซึ่งประเทศที่เริ่มต้นประเทศแรก คือ ประเทศอังกฤษ สำหรับการจัดการเรียนรู้ระบบสหกิจศึกษาในประเทศไทย ได้เริ่มต้นสถานศึกษาแรก คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดย ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอาน ด้วยความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนา

ศักยภาพนิสิตนักศึกษาทั้งความเป็นเลิศทางวิชาการและการปฏิบัติงาน ในปีการศึกษา 2545 ทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้มีการขับเคลื่อนให้ดำเนินยุทธศาสตร์เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ นิสิตนักศึกษา และเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงาน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2549)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษา ได้มีนักวิชาการและวิจัยศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน หรือผลปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2549) ได้แสดงถึงผลการศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่ได้รับจากโครงการสหกิจศึกษานำร่อง คือ มีทัศนคติเชิงบวก มีทักษะในการปฏิบัติงานจริง และได้ทราบแนวทางการเลือกสายงานอาชีพ ที่เหมาะสมกับตนเอง รวมทั้งมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบและมั่นใจ ในตนเองมากขึ้น ต่อมาได้มีนักวิจัยได้ทำการศึกษาความพึงพอใจ ความคาดหวัง รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ได้แก่ วีรวรรณ จันทนะทรัพย์ และคณะ (2554) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ โครงการสหกิจศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรุ่น 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ต่อนักศึกษา คือ ช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจในอาชีพ และทักษะในการปฏิบัติงาน รวมถึงสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทางวิชาการมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่ามีปัญหาและอุปสรรค คือสถานประกอบการไม่มีแผนปฏิบัติงาน ให้นักศึกษาอย่างชัดเจน นักศึกษาขาดความสามารถในการสื่อสาร ไม่มีความมั่นใจ ในการปฏิบัติงานเหมือนพนักงานขององค์กร นอกจากนี้ จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555) ทำการศึกษา ความพึงพอใจของนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยทั้งรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ พบว่ามีความพึงพอใจภาพรวมในระดับมาก ในขณะเดียวกันนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ รวมทั้งทัศนัย ประธาน และคณะ (2556) ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีถึงดีมาก แต่อาจมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ด้านการคัดเลือกนักศึกษา การศึกษาความเข้าใจในภาระงานที่ต้องรับผิดชอบ ต่อมาในงานวิจัยของ อภิชัย คุณิพงษ์ และศศิธร ดันติเอกรัตน์ (2562) ศึกษาผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ชั้นปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของนักศึกษาโดยรวมอยู่ใน ระดับสูง ด้านลักษณะส่วนบุคคลได้รับคะแนนอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความรู้ ความสามารถ อีกทั้ง กมลวรรณ แสงทอง และณัฐพงศ์ ทองเทพ (2566) ได้ศึกษาศักยภาพของ นักศึกษาสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการต่อการพัฒนางานสหกิจศึกษาและการศึกษา เชิงบูรณาการกับการทำงานกรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต พบว่า สถานประกอบการได้ประเมินศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษา สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้เป็นอย่างดี

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ถึงผลสัมฤทธิ์ ของการปฏิบัติงาน ตลอดจนความคาดหวัง ความพึงพอใจ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่ได้

จากการออกปฏิบัติสหกิจศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในอนาคตได้

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบสหกิจศึกษา รวมถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลจากการดำเนินงานในรูปแบบสหกิจศึกษาของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ สถานประกอบการที่ให้ข้อมูลนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยแบ่งเป็นสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล จำนวน 27 คน สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 20 คน และสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 52 คน รวมทั้งสิ้น 99 คน โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจกับประชากรโดยไม่มีการศึกษากับตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา (สำหรับสถานประกอบการ) ซึ่งเป็นแบบประเมินที่จัดทำจากกองสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชื่อสถานประกอบการ และผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา (สำหรับสถานประกอบการ) โดยประกอบด้วยข้อคำถามแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 17 ข้อ ดังนี้ ด้านผลสำเร็จของงาน จำนวน 2 ข้อ ด้านความรู้ความสามารถ จำนวน 7 ข้อ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ จำนวน 4 ข้อ และด้านลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 3 ด้านข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาแบบปลายเปิด ซึ่งแบบประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด 2545, น.121) หลังจากที่ได้ผลการปฏิบัติงานแล้ว จะนำข้อมูลมาแปลค่าเฉลี่ย โดยจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ดีมาก ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ดี ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง น้อย และค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล งานวิจัยฉบับนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ และเชิงปริมาณโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา และเก็บรวบรวมแบบประเมินผลจากสถานประกอบการ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการประมวลผลและวิเคราะห์ รวมทั้งมีการวิเคราะห์ผลด้วยวิธี Content Analysis ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

5. ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สาขาวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	27	27.27
ภาษาจีน	20	20.20
ภาษาญี่ปุ่น	52	52.53
รวม	99	100

ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษาที่สถานประกอบการรับเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

สถานประกอบการ	จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา (คน)	ร้อยละ
บริษัทเอกชน	86	86.87
หน่วยงานรัฐบาล	13	13.13
รวม	99	100

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ชั้นปีที่ 4 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.20 และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 4 จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 52.53 และในตารางที่ 2 สำหรับสถานประกอบการที่รับนักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา แบ่งได้เป็นหน่วยงานเอกชน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 86.87 และหน่วยงานรัฐบาล จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.13

2. ผลการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

งานวิจัยนี้ได้สอบถามจากแบบประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านจะหาค่าคะแนนความถี่ในแต่ละด้าน โดยมีตารางแสดงข้อมูลดังนี้

2.1 ด้านผลสำเร็จของงาน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ด้านผลสำเร็จของงาน

ประเด็นการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับคะแนน
1. ปริมาณงาน ปริมาณงานที่ปฏิบัติสำเร็จ ตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด (ในระดับที่นักศึกษา	4.47	0.58	ดี

ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคะแนน
สหกิจศึกษาจะปฏิบัติได้) และเทียบกับนักศึกษาทั่ว ๆ ไป			
2. คุณภาพงาน ทำงานได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความประณีตเรียบร้อย มีความรอบคอบ ไม่เกิดปัญหาตามมา งานไม่ค้าง ทำงานเสร็จ ทันเวลาหรือก่อนเวลาที่กำหนด	4.31	0.54	ดี
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.39	0.56	ดี

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ด้านผลสำเร็จของงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 4.39 (S.D. = 0.56) อยู่ในระดับดี ในประเด็นการศึกษาเรื่องปริมาณงานที่ปฏิบัติสำเร็จ ตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายภายใน ระยะเวลาที่กำหนด (ในระดับที่นักศึกษาสหกิจศึกษาจะปฏิบัติได้) และเทียบกับนักศึกษาทั่ว ๆ ไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 (S.D. = 1.72) ตลอดจนด้านคุณภาพงาน ทำงานได้ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ มีความประณีตเรียบร้อย มีความรอบคอบ ไม่เกิดปัญหาตามมา งานไม่ค้าง ทำงานเสร็จทันเวลาหรือก่อนเวลาที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 (S.D. = 2.36) อยู่ในระดับดี

2.2 ด้านความรู้ความสามารถ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ด้านความรู้ความสามารถ

ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคะแนน
1. ความรู้ความสามารถทางวิชาการ นักศึกษาสหกิจศึกษามีความรู้ทางวิชาการเพียงพอที่จะ ปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย	4.38	0.64	ดี
2. ความสามารถในการเรียนรู้และประยุกต์วิชาการ ความรวดเร็วในการเรียนรู้ เข้าใจข้อมูล ข่าวสารและวิธีการ ทำงาน ตลอดจนการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้งาน	4.34	0.58	ดี
3. ความรู้ความชำนาญด้านปฏิบัติการ เช่น การปฏิบัติงานในภาคสนาม ในห้องปฏิบัติการ เป็นต้น	4.30	0.56	ดี
4. วิจัยรณญาณและการตัดสินใจ มีการวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบก่อน การตัดสินใจ ทำให้ตัดสินใจได้ดี ถูกต้อง รวดเร็ว สามารถ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีและสามารถไว้วางใจให้ตัดสินใจ ได้ด้วยตนเอง	3.96	0.59	ดี

ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคะแนน
5. ทักษะการสื่อสาร ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน และการนำเสนอ (Presentation) สามารถสื่อให้เข้าใจได้ง่าย ชัดเจน ถูกต้อง รัดกุม มีลำดับขั้นตอนที่ดี ไม่ก่อให้เกิดความสับสนต่อการทำงาน รู้จักสอบถาม รู้จักชี้แจงผลการปฏิบัติงานและข้อขัดข้องให้ทราบ	4.03	0.71	ดี
6. ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ/วัฒนธรรมต่างประเทศ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ในการปฏิบัติงานและติดต่อสื่อสาร ตลอดจนมีความเข้าใจและการปรับตัวให้เข้ากับการทำงานกับชาวต่างประเทศ	4.23	0.67	ดี
7. ความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่ได้รับมอบหมาย นักศึกษาสหกิจศึกษาพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานตามตำแหน่งงาน (Job position) และลักษณะงาน (Job description) ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม	4.68	0.48	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.27	0.60	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ด้านความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.27 (S.D. = 0.60) ประกอบด้วย ความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 (S.D. = 0.48) อยู่ในระดับดีมาก อีกทั้งความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถในการเรียนรู้และประยุกต์วิชาการ ความรู้ความชำนาญด้านปฏิบัติการ ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ/วัฒนธรรมต่างประเทศ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 (S.D. = 0.64) , 4.34 (S.D. = 0.58), 4.30 (S.D. = 0.56) และ 4.23 (S.D. = 0.67) ตามลำดับ นอกจากนี้ ทักษะการสื่อสาร คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.03 (S.D. = 0.71) และ วิจารณ์ญาณและการตัดสินใจ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.96 (S.D. = 0.59) อยู่ในระดับดี

2.3 ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตรบัณฑิตด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่

ประเด็นการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับคะแนน
1. ความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเอง สามารถเริ่มงานที่ต้องรับผิดชอบเป็นประจำได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอคำสั่งตลอดจนมีการเสนอตัวเข้าช่วยงานอื่น ๆ นอกเหนือจากหน้าที่ประจำ โดยไม่ปล่อยเวลารว่างให้เปล่า ประโยชน์	4.36	0.56	ดี
2. ความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ ดำเนินงานสำเร็จลุล่วงโดยคำนึงถึงเป้าหมาย และ ความสำเร็จของงานเป็นหลัก ยอมรับผลที่เกิดจากการทำงาน อย่างมีเหตุผล สามารถปล่อยให้ทำงาน (กรณีงานประจำ) ได้ โดยไม่ต้องควบคุมมากเกินไป	4.47	0.58	ดี
3. ความสนใจ ความอดสาหัสในการทำงาน ความสนใจและความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความ อดสาหัส ความพยายามความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ ความ มานะบากบั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา	4.65	0.53	ดีมาก
4. การตอบสนองต่อการสั่งการ ยินดีรับคำสั่ง คำแนะนำ คำวิจารณ์ หรือคำตักเตือน รวมทั้งมี ความรวดเร็วในการปฏิบัติตามคำสั่ง และมีความพร้อมที่จะ ปรับตัวให้เป็นไปตามคำแนะนำ ข้อเสนอแนะและวิจารณ์	4.71	0.45	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.55	0.53	ดีมาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา
คณะศิลปศาสตรบัณฑิตด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.55 (S.D. = 0.53)
และสถานประกอบการมีความคิดเห็นว่านักศึกษาที่ปฏิบัติงานสหกิจศึกษามีการตอบสนอง
ต่อการสั่งการ โดยมีการรับคำสั่ง คำแนะนำ หรือคำตักเตือน รวมทั้งมีความรวดเร็วในการปฏิบัติ
ตามคำสั่ง พร้อมที่จะปรับตัวเป็นไปตามคำแนะนำ และ มีความสนใจ ความอดสาหัสในการทำงาน
กระตือรือร้นในการทำงาน อดสาหัส ความพยายามตั้งใจที่จำทำงานให้สำเร็จ ความมานะบากบั่น
ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหา อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.71 (S.D. = 0.45) และ 4.65
(S.D. = 0.53) ตามลำดับ ส่วนด้านความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ ดำเนินงานสำเร็จลุล่วง

โดยคำนึงถึงเป้าหมายและความสำเร็จของงานเป็นหลัก ยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานอย่างมีเหตุผล สามารถปล่อยให้ทำงาน ตลอดจนความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอคำสั่ง ตลอดจนมีการเสนอตัวเข้าช่วยงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากหน้าที่ประจำ โดยไม่ปล่อยเวลาว่างให้เปล่าประโยชน์ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.47 (S.D. = 0.58) และ 4.36 (S.D. = 0.56) ตามลำดับ อยู่ในระดับดี

2.4 ด้านลักษณะส่วนบุคคล

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตรบัณฑิต ด้านลักษณะส่วนบุคคล

ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคะแนน
1. บุคลิกภาพและการวางตัว มีบุคลิกภาพและการวางตัวได้อย่างเหมาะสม เช่น ทักษะคติ วุฒิภาวะ อ่อนน้อมถ่อมตน การแต่งกาย กิริยาวางา การตรง ต่อเวลา และอื่น ๆ	4.64	0.45	ดีมาก
2. มนุษยสัมพันธ์ สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ดี การทำงานเป็นทีม สร้างมนุษย สัมพันธ์ได้ดี เป็นที่รักใคร่ชอบพของผู้ร่วมงาน เป็นผู้ช่วย ก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงาน	4.74	0.43	ดีมาก
3. ความมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร ความสนใจเรียนรู้ ศึกษา กฎระเบียบ นโยบายต่าง ๆ ขององค์กร และปฏิบัติตามโดยเต็มใจ เช่น การปฏิบัติตามระเบียบ บริหารงานบุคคล (การเข้างาน ลางาน) ปฏิบัติตามกฎหมายการรักษา ความปลอดภัยในโรงงาน การควบคุมคุณภาพ 5 ส และอื่น ๆ	4.66	0.49	ดีมาก
4. คุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีน้ำใจ รู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น	4.87	0.31	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.73	0.42	ดีมาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะศิลปศาสตรบัณฑิต ด้านลักษณะส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.73 (S.D.= 0.42) อยู่ในระดับดีมาก แบ่งเป็น ด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริตมีน้ำใจ รู้จักเสียสละไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น ค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.87 (S.D. = 0.31) ด้านมนุษยสัมพันธ์ สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ดี การทำงานเป็นทีม สร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ดี เป็นที่รักใคร่ชอบพของผู้ร่วมงาน เป็นผู้ช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.74 (S.D. = 0.43) นอกจากนี้ด้านความมีระเบียบวินัย

ปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร รวมถึงด้านบุคลิกภาพและการวางตัว ได้อย่างเหมาะสม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.66 (S.D. = 0.49) และ 4.64 (S.D. = 0.45) อยู่ในระดับดีมาก ตามลำดับ

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์โดยภาพรวม อยู่ในระดับดี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์โดยภาพรวม

ประเด็นการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับคะแนน
1. ด้านผลสำเร็จของงาน	4.39	0.56	ดี
2. ด้านความรู้ความสามารถ	4.27	0.60	ดี
3. ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.55	0.53	ดีมาก
4. ด้านลักษณะส่วนบุคคล	4.73	0.42	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.49	0.90	ดี

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 99 คน มีผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์โดยภาพรวม เมื่อพิจารณาตามประเด็นที่ศึกษาในแต่ละด้านภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังสามารถแยกตามรายด้านโดยเรียงตามลำดับคะแนนมากถึงน้อยได้ดังต่อไปนี้ ด้านลักษณะส่วนบุคคล และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และ 4.55 ตามลำดับ ถือว่าอยู่ในระดับดีมาก สำหรับด้านผลสำเร็จของงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และด้านความรู้ความสามารถ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ซึ่งจัดอยู่ในระดับดี

นอกจากนี้ งานวิจัยชิ้นนี้ยังพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านลักษณะส่วนบุคคลมีผลคะแนนอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากในรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรมีการเน้นให้ความสำคัญด้านการพัฒนา soft skills ของนักศึกษา โดยมีการฝึกพัฒนาบุคลิกภาพและการวางตัวได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีสามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ดี อีกทั้งด้านความประพฤติมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีน้ำใจ รู้จักเสียสละ ซึ่งชี้ให้เห็นว่านักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มีความโดดเด่นทางด้านบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล เช่น ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร ตลอดจนมีบุคลิกภาพและการวางตัว อยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ นักศึกษามีการตอบสนองต่อการสั่งการ มีความสนใจ ความอดทนในการทำงาน อยู่ในระดับดีมาก

รองลงมา คือ มีความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ รวมทั้งความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับดี นอกจากนี้ด้านผลสำเร็จของงาน กล่าวคือ ด้านปริมาณงาน และคุณภาพของงาน อยู่ในระดับดี สุดท้ายในด้านความรู้ความสามารถ คือ ด้านความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับดีมาก รวมถึง ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้และประยุกต์วิชาการ ความรู้ความชำนาญด้านปฏิบัติการ ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ/วัฒนธรรมต่างประเทศ รวมถึงทักษะการสื่อสารและด้านวิจารณ์ญาณและการตัดสินใจ อยู่ในระดับดี ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่สาขาวิชาจะต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งตัวนักศึกษาและทำความเข้าใจกับสถานประกอบการ ในการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ ดังเช่นงานวิจัยของทัศนีย์ ประธาน และคณะ (2556) ได้สรุปว่าการดำเนินงานสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ซึ่งได้มีการเตรียมการและประสานงานร่วมกันระหว่างฝ่ายสหกิจศึกษาและการฝึกงาน และคณะ จึงส่งผลให้เป็นที่ยอมรับจากผู้นิเทศงานและสถานประกอบการว่ามีการดำเนินงานในระดับดี

5.1.2 ปัญหาและอุปสรรค ข้อควรปรับปรุงแก้ไข และจุดเด่นของนักศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลจากสถานประกอบการผู้ใช้นักศึกษา จะพบว่า หลังจากนักศึกษาออกปฏิบัติสหกิจศึกษาจะมีปัญหาและอุปสรรค จุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุงของนักศึกษาตามรายสาขา ดังนี้ จุดเด่นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มีความรับผิดชอบและความกระตือรือร้นในงานที่มอบหมายได้ดี มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน และสามารถแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้าได้ ตลอดจนมีทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และทำงานภายใต้คำสั่งผู้บังคับบัญชาได้อย่างดี และสามารถไว้วางใจได้ สำหรับจุดที่ควรปรับปรุงของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ควรมีความมั่นใจ และความกล้าในการตัดสินใจมากกว่านี้ รวมทั้งการสื่อสารในการทำงานระหว่างบุคคล ตลอดจนการจัดลำดับความสำคัญของงานให้มากกว่านี้

จุดเด่นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มีความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมายได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการใช้ภาษาจีนอยู่ในระดับดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีความขยัน อดทนตรงต่อเวลา อ่อนน้อมถ่อมตน และมีการปรับตัวและเรียนรู้งานได้ไว สามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงสามารถปฏิบัติงานประจำได้โดยไม่ต้องรอคำสั่งมีความละเอียดรอบคอบ

จุดที่ควรปรับปรุงของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ควรมีความกล้าแสดงออก ความมั่นใจในตนเอง กล้าพูดภาษาจีน และฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ตลอดจนด้านความละเอียดรอบคอบ

จุดเด่นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มีความตั้งใจและรอบคอบในการทำงาน มีความตรงต่อเวลาและความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และปกป้องทรัพย์สินขององค์กร มนุษย์สัมพันธ์ดี

รวมทั้งมีจิตสาธารณะ มีน้ำใจต่อผู้ร่วมงาน ตลอดจนมีความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นเป็นอย่างดี มีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และการสื่อสารภาษาอังกฤษได้

จุดที่ควรปรับปรุงของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ความกล้าคิด กล้าแสดงออก ตลอดจนภาวะความเป็นผู้นำ การจัดสรรเวลา ลำดับความสำคัญ เป็นต้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 จากการศึกษาระดับค่าคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะศิลปศาสตรสามารถอภิปรายแยกเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านผลสำเร็จของงาน 2) ด้านความรู้ความสามารถ 3) ด้านความรับผิดชอบหน้าที่ 4) ด้านลักษณะส่วนบุคคล

จากผลการวิจัยของกลุ่มประชากร นักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของคณะศิลปศาสตรพบว่า ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ลักษณะส่วนบุคคล รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบหน้าที่ อยู่ในระดับดีมาก ด้านผลสำเร็จของงานและความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับดี ตามลำดับ ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติสหกิจศึกษาของนักศึกษา จะเห็นได้ว่าทางคณะศิลปศาสตรได้มีการฝึกฝนและปลูกฝังให้นักศึกษาให้มีความซื่อสัตย์ อดทนต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการจัดโครงการเตรียมความพร้อมก่อนสู่สถานประกอบการเพื่อให้นักศึกษาได้ปรับตัวและได้ทราบถึงความสำคัญการปฏิบัติตนในระหว่างอยู่สถานประกอบการ ทำให้นักศึกษามีระเบียบวินัย และมีบุคลิกภาพและการวางตัวได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิชัย คุณิพงษ์ และศศิธร ตันติเอกรัตน์ (2562) ที่มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ลักษณะส่วนบุคคล เช่นกัน นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยของ รวรินทร์ การะเกษ (2556) และภรณ์ทิพย์ โสสีทา (2562) ที่พบว่า นักศึกษาสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยมีวุฒิภาวะและสามารถพัฒนาตนเอง มีความขยันอดทน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีระเบียบวินัย ตลอดจนมีความรับผิดชอบ ความพยายามอดสาหัส ตั้งใจให้งานสำเร็จ อยู่ในระดับมาก จึงถือว่าเป็นจุดเด่นของนักศึกษาที่ออกปฏิบัติสหกิจศึกษาที่ทำให้การออกปฏิบัติงานด้วยความสำเร็จและเรียบร้อย นอกจากนี้ด้านผลสำเร็จของงาน และด้านความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของรวรินทร์ การะเกษ (2556) พบว่า นักศึกษามีศักยภาพด้านผลสำเร็จของงานและความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีกระบวนการดำเนินการจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษา และติดตามหน้าที่อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เช่นเดียวกับผลจากงานวิจัยฉบับนี้ จะพบว่ามีข้อสังเกตว่า นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานตามตำแหน่งงาน ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการ และมีความสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง ซึ่งสืบเนื่องจากรายวิชาของคณะศิลปศาสตร จะเป็นรายวิชานำเน้นการฝึกปฏิบัติส่วนมาก มีการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในรายวิชา หรือกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการออกปฏิบัติงานได้จริงตามเป้าประสงค์ สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านความรู้ โดยถือว่าผู้เรียน

มีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ระดับความคิดรวบยอดและหลักการ เพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

5.2.2 สำหรับปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาในสถานประกอบการ พบว่า ในแต่ละสาขาวิชาจะมีจุดเด่นที่ตรงกันในด้านลักษณะบุคคล กล่าวคือ นักศึกษามีความกระตือรือร้น ขยันและอดทน ตลอดจนตั้งใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากทุกสาขาวิชา มีการปลูกฝังให้นักศึกษามีความขยันอดทน รวมทั้งมีความตั้งใจในการทำงาน หากแต่ข้อที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของนักศึกษาคือ ขาดความมั่นใจในตนเอง และความกล้าแสดงออก ตลอดจนทักษะด้านภาษาต่างประเทศที่อาจยังไม่คล่องแคล่วมากนัก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐชา ชำรงโชติ และคณะ(2555) พบว่า ปัญหาด้านคุณสมบัติของนักศึกษา ที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองและไม่มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน อยู่ในลำดับต้น นอกจากนี้ เรืองยศ วัชรเกตุ (2562) กล่าวถึง สิ่งที่ควรพัฒนาคือ การใช้ภาษาอังกฤษยังไม่ค่อยได้ดี ซึ่งยังเป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ด้านผลสำเร็จของงาน ความรอบคอบในการปฏิบัติงาน ยังคงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขตลอดจนด้านความรู้ความสามารถ นักศึกษาไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่นได้คล่อง ตลอดจนไม่สามารถวิเคราะห์และวางแผนการปฏิบัติงานได้คล่องแคล่ว รวมทั้งความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้ายังต้องปรับปรุงให้มากยิ่งขึ้น

6. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า มีผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ในระดับดี และผู้วิจัยได้สรุปรวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาต่อไป ดังนี้

1. หลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ควรเพิ่มการให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมทักษะทั้ง Hard skill และ Soft skill กับนักศึกษาในด้านที่มีจุดด้อย เพื่อให้ผลการดำเนินงานสหกิจศึกษาได้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยสาขาวิชาภาษาจีน ควรเพิ่มเติมทักษะด้านภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น และสาขาวิชาภาษาอังกฤษต้องได้รับการฝึกฝนด้านการลำดับความสำคัญของงาน เป็นต้น

2. ควรมีการอบรมทักษะ (skill) ด้านการเข้าสังคม และการนำเสนอต่อที่ชุมชน เพื่อเสริมสร้างด้านความกล้าแสดงออก เสริมสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาในทุกสาขาวิชา อีกทั้งสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตให้ตรงตามความต้องการ

7. เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ แสงทอง และณัฐพงศ์ ทองเทพ. (2566). ศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการต่อการพัฒนางานสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานกรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต. *Journal of Information and Learning (JIL)*, 34(3), 46-61.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา (Administration of education organization and personnel)*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐชา อารังโชติ และคณะ. (2555). ปัญหาและอุปสรรคในการรับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตามแนวความคิดของสถานประกอบการ (กรณีศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ทัศนีย์ ประธาน และคณะ. (2556). ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่. *การประชุมหาดใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4*. (หน้า 468-480). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาสน.
- ภรณ์ทิพย์ สีสิดา. (2562). ผลงานวิเคราะห์การปฏิบัติสหกิจศึกษาอาเซียนของนักศึกษา กับมุมมองต่อสถานประกอบการในกลุ่มประเทศอาเซียน. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2549). รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสหกิจศึกษานำร่องของประเทศไทย ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ระหว่างปี พ.ศ.2545-2547. ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- รวินันท์ การะเกษ. (2556). ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- เรืองยศ วัชรเกตุ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ เครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษาภาคกลางตอนบน (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- วิจิตร ศรีสอาน และคณะ. (2552). *ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา*. สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- วีรวรรณ จันทะทรัพย์ และคณะ. (2554). *การประเมินผลสัมฤทธิ์ โครงการสหกิจศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รุ่นที่ 1* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับย่อ)*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อภิชัย คุณิพงษ์ และศศิธร ตันติเอกรัตน์. (2562). ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี,
14(1), 82-88.

Bloom, B.S. (1982). *Human characteristics and school learning*. Mc Graw –Hill.